

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ПРОГРАМА

**додаткового вступного випробування
для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»**

I. Пояснювальна записка

Мета вступного випробування – відбір абітурієнтів на навчання на третій (доктор філософії) рівень вищої освіти.

Завдання вступного випробування:

- виявити знання педагогічних теорій, розуміння інтегративної сутності педагогічних явищ і процесів;
- проаналізувати розуміння абітурієнтами сутності актуальних проблем педагогічної роботи; виявити знання змісту, структури педагогічних технологій;
- оцінити розуміння специфічних особливостей науково-дослідницької педагогічної діяльності, основних її напрямів.

Форма вступного випробування:

Вступне випробування проводиться у формі співбесіди.

Вимоги до відповіді абітурієнта:

У своїх відповідях на співбесіді абітурієнти повинні показати глибину і усвідомленість знань у світі таких вимог:

1. Розуміння завдань освітніх, педагогічних наук на сучасному рівні.
2. Висока науковість і обізнаність.
3. Розгляд питань у теоретико-педагогічному, дидактичному та психолого-педагогічному аспектах.
4. Підтвердження теоретичних положень, сформульованих у відповіді, прикладами та ілюстраціями з педагогічних дисциплін. З особистісного досвіду викладацької та виховної діяльності.

Відповіді абітурієнтів мають свідчити про їх обізнаність у найважливіших питаннях педагогіки, про усвідомлення ними досвіду сучасної педагогічної науки у вищому навчальному закладі, про готовність до навчально-виховної роботи з вирішення професійних завдань у закладах вищої освіти I – IV рівнів акредитації.

II. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Педагогіка:

- Історія педагогіки.
- Теорія навчання;
- Теорія виховання;
- Теорія управління освітніми закладами.

III. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Педагогіка як галузь людинознавства, наука про виховання, як система діяльності, мистецтво, навчальний предмет.
2. Поняття про методологію науки.
3. Поняття про розвиток особистості.
4. Поняття про педагогічний процес.
5. Поняття про мету виховання.
6. Державна політика в сфері освіти, визначена державною національною програмою «Освіта», законом України «Про освіту», Національною доктриною розвитку освіти.
7. Дидактика – теорія освіти і навчання.
8. Суть процесу навчання.
9. Різні підходи до класифікації типів і видів навчання.
10. Закономірності процесу навчання.
11. Поняття про методи навчання.
12. Класифікація засобів навчання.
13. Поняття про організаційні форми навчання.
14. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.
15. Педагогічні технології та їх загальна характеристика.
16. Поняття про діагностику в педагогічному процесі.
17. Визначення ефективності уроку, виховного заходу.
18. Виховання як складова частина цілісного педагогічного процесу.
19. Закономірності і принципи виховання.
20. Поняття методу та прийому виховання. Класифікація методів виховання.
21. Виховання особистості в колективі.
22. Завдання і функції класного керівника.
23. Колективні творчі справи як проект забезпечення цілісності та продуктивності виховної діяльності школярів.
24. Робота класного керівника з батьками учнів.
25. Виховання у сім'ї як першооснова розвитку дитини як особистості.
26. Форми взаємозв'язку школи і сім'ї: педагогічна освіта батьків, батьківські збори, участь батьків у виховній роботі школи, батьківських комітетів.
27. Освіта в Україні як система.
28. Школа як педагогічна система й об'єкт управління.
29. Школа, сім'я, громадськість в управлінні педагогічною системою.
30. Безперервність педагогічної освіти вчителя.
31. Місце історії педагогіки у системі підготовки майбутніх вчителів.
32. Основні періоди розвитку світової педагогічної думки та освіти.
33. Виховання і навчання у Давній Греції та Римі.
34. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху Середньовіччя.

35. Гуманістична школа і педагогічна думка в Європі в епоху Відродження та Реформації.
36. Педагогічні ідеї Я.А. Коменського.
37. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн кінця ХІХ-ХХ ст.
38. Літописні відомості про виховання дітей у східних слов'ян (УП-ІХ ст.).
39. Суспільно-політичні умови розвитку освіти, виховання і педагогічної думки в Україні у ХІУ-ХУІІІ ст. Братські школи.
40. Заснування Острозької школи (1576 р), Києво-Могилянської колегії (1632 р.) як шкіл підвищеного типу.
41. Розвиток педагогічної думки в Україні в епоху Відродження.
42. Становлення системи початкової, середньої і вищої освіти в Україні в ХІХ ст.
43. Шкільництво на західноукраїнських землях в ХІХ ст.- на початку ХХ ст.
44. Розвиток педагогічної думки в Україні в ХІХ ст. – на початку ХХ ст.
45. Стан шкільництва і педагогіки в Україні після пролетарської революції 1917 року.
46. Педагогічна думка на західноукраїнських землях між двома світовими війнами.
47. Особливості роботи школи та розвитку педагогічної науки в Україні в роки Великої Вітчизняної війни.
48. Розвиток педагогічних ідей в Україні у 50-80 рр. ХХ ст.
49. Відродження національної школи, освіти і виховання за часи незалежності (починаючи з 1991 року).
50. Політика урядів розвинутих країн в галузі освіти.
51. Розвиток українського шкільництва в діаспорі (США, Канаді, латиноамериканських країнах, в країнах Західної Європи, Азії, Австралії, в країнах СНД).
52. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти.

IV. Критерії оцінювання

Вступне випробування (співбесіда) оцінюється відповідно до національної недиференційованої шкали:

- рекомендовано до зарахування;
- не рекомендовано до зарахування.

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Видавничий центр «Академія», 2001. — 576 с.
2. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посібник. — Тернопіль, 2004. — С.136-138.
3. Дидактика современной школы / Под. ред В.А.Онищука. — К.: Рад. школа, 1987. — С. 243-272.
4. Історія педагогіки: лекції та хрестоматія. Навчальний посібник / Е.І.Федорчук, В.В.Федорчук. — Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко, 2007. — 320 с.
5. Історія української школи і педагогіки : Хрестоматія / Упоряд. О.О.Любар; За ред. В.Г.Кременя. — К.: Т-во „Знання, КОО, 2003. — 766 с.
6. Левківський М.В. Історія педагогіки: Підручник. — К.: Центр навчальної літератури, 2003. — 360 с.
7. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. / За ред. О.О.Любара. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. — 450 с.
8. Загальна педагогіка: лекції. Навчально-методичний посібник / Е.І.Федорчук, В.В.Федорчук. — Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко, 2007. — 284 с.
9. Закон України «Про освіту». (додати посилання на закон)
10. Закон України «Про вищу освіту». (додати посилання на закон)
11. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник.— К.: Знання-Прес, 2003.— 324 с.
12. Малафійк І.В. Дидактика: Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2005. — 307с.
13. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта — 2002. — 4 квітня — 1 травня.
14. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов.— Вінниця: РВВВ ВАТ „Віноблдрукарня”, 2001.— 292 с.
15. Педагогіка: Хрестоматія /Уклад.: А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. — К.: Знання-Прес, 2003. — 700 с.
16. Педагогічна майстерність /За ред. І.А.Зязюна. — К.: Вища школа, 2004. — 422 с.
17. Методичні поради до проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і організації самостійної та індивідуальної роботи студентів при вивченні педагогіки. Навчально-методичний посібник. — Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко, 2009 — 144 с.
18. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І.Кузьмінський, В.Л.Омельченко. — К.: Знання-Прес, 2003. — 700 с.
19. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Нариси з історії розвитку педагогічної думки : Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2003.— 308 с.
20. Стельмахович М.Г. Народна педагогіка.— К.: Рад. шк., 1985.— 312 с.
21. Сухомлинський В.О. Пависька середня школа: Наші вчителі, вихователі

- /Педагогіка: Хрестоматія. – К., 2003. – С.81-82.
22. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Вид. центр „Академія”, 2001.– 528 с.
23. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003.- 560 с.